

Arbejdsmarked samskabelses case

– fra kontanthjælp til ordinære timer i et småjob på et bibliotek

Indledning

En borger har gennem 10 år været tilknyttet Arbejdsmarkedsområdet som aktivitetsparat ledig på kontanthjælp. Borgeren har i de seneste 10 år været igennem en række forskellige tilbud, tiltag og aktiveringsprocesser, som ikke har båret frugt i form af en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. I løbet af de 10 år har borgeren mistet troen på sig selv og sin evne til at få en tilværelse med et arbejde med lønnede timer. Motivationen hos borgeren er væk og når jobkonsulenten spørger borgeren om, hvor borgeren kan se sig selv på arbejdsmarkedet, svarer borgeren: "Det ved jeg ikke."

En ny jobkonsulent bliver sat på opgaven og forsøger at benytte metoderne fra samskabelse, da de gængse værktøjer hidtil ikke har virket på borgerens situation.

Grafisk facilitering

Forinden mødet med borgeren har jobkonsulenten forberedt sig på at afholde mødet på en alternativ måde ved at benytte sig af en skabelon, der udarbejdet ved hjælp af grafisk facilitering. Den konkrete skabelon jobkonsulenten medbringer til mødet er valgt ud fra den specifikke borgers situation med mulighed for, at borgeren kan udfylde skabelonen undervejs. Der tegnes ikke i selve mødet med borgeren men skabelonen udfyldes i fællesskab.

Mange andre tilgange kunne være brugt for at facilitere mødet, men processen i grafisk facilitering udmærker sig ved at inddrage borgeren konkret i processen, da borgeren selv skal udfylde enkelte dele af skabelonen. Samtidig giver det borgeren et overblik over den fremadrettede proces og en fælles koordineret forståelse mellem jobkonsulenten og borgeren, som begge parter kan tale ud fra.

Nysgerrighed på sagen

Jobkonsulenten starter mødet ud med at spørge mere åbent ind til borgerens situation. I stedet for at starte med at tale om, hvor borgeren kan se sig selv i arbejde inden for den nærmeste fremtid, stiller jobkonsulenten åbne spørgsmål såsom: "Hvad drømmer du om?" eller "Hvad drømte du om som barn?". Når borgeren svarer: "Det ved jeg ikke", forsøger jobkonsulenten stadig at invitere borgeren til at bringe sig selv i spil med spørgsmål som: "Hvad kunne det være?" og "Hvad giver energi?".

Det vigtige ved disse typer af spørgsmål er, at de inviterer borgeren til at fortælle om, hvad der begejstrer og motiverer vedkommende. Da borgeren har været en del af systemet i 10 år tager det lidt tid før jobkonsulenten finder det rette spørgsmål, som åbner op for borgeren. Ved aktivt at lytte og stille spørgsmål kommer jobkonsulenten sammen med borgeren frem til, at det motiverer borgeren at hjælpe andre mennesker. Dette skriver borgeren ned på skabelonen.

Nu da det er blevet klart, hvad der motiverer borgeren, vil jobkonsulenten sammen med borgeren afdække de mulige løsninger, som kan realisere ønsket om at hjælpe andre mennesker. Forinden vil jobkonsulenten dog undersøge, hvilke relevante ressourcer borgeren kan trække på for at komme i mål med sit ønske. Jobkonsulenten har fået at vide fra kollegaer, der tidligere har haft borgeren i forløb, at borgeren har et stærkt netværk. Da borgeren og jobkonsulenten sammen skal tale om borgerens netværk med udgangspunkt i skabelonen til formålet, kommer det dog frem, at borgeren rent faktisk ikke har noget

relevant netværk at trække på. Denne information bryder fuldstændig med antagelsen om borgeren og blev kun italesat pga. af den konkrete skabelon, som inviterer til at udfylde det relevante netværk. Borgeren og jobkonsulenten må derfor afdække andre relevante ressourcer, der kan trækkes på for at borgeren kan opnå sit ønske.

Udforskning af løsninger

Borgeren og jobkonsulenten udforsker sammen de forskellige muligheder, som kan opfylde borgerens mål om at hjælpe andre mennesker. Som hjælp til dette bruger de værktøjet IDEKU, der fungerer som en hurtig brainstorm. De udforsker hurtigt 50 forskellige muligheder, som knytter sig til arbejdsmarkedet. Derefter udvælger borgeren de 3 mest relevante muligheder ud fra de 50 ideer: Restaurant, bibliotek og butik. Jobkonsulenten tilknytter en virksomhedskonsulent, der bruger sit netværk i kommunen til at finde relevante småjobs inden for de valgte områder.

Medbestemmelse

Ved den næste samtale mellem borgeren, jobkonsulenten og virksomhedskonsulenten, vælger borgeren at gå videre med et konkret småjob på et bibliotek. Borgeren forpligter sig på selv at kontakte biblioteket efter aftale med jobkonsulenten.

Medansvar

Da det er længe siden, at borgeren har været tilknyttet arbejdsmarkedet, starter jobkonsulenten strategisk forløbet op på en måde, så borgeren gradvist kan blive en del af den nye arbejdsplads. Borgeren forpligter sig på at møde på arbejdspladsen til de aftalte tider. Derudover forpligter borgeren sig på:

- opfølgning hver 14. dag med jobkonsulenten.
- at undersøge undervejs, hvad der motiverer borgeren i arbejdet.
- at vende tilbage til jobkonsulenten om, hvad borgeren syntes var spændende på arbejdspladsen.

Jobkonsulenten er bevidst om, at borgeren har et højt ejerskab til løsningen. Det er derfor altafgørende, at der løbende bliver fulgt op på borgeren situation, så borgerens høje motivation for løsningen bibeholdes, og at der samtidig kan skabes momentum til, at borgeren kan få en god oplevelse med at være på arbejdsmarkedet.